

bourg uden berøring med, uden udgangspunkt i deres hjemland. Ikke fordi man skal sidde og stemme eller votere, som det jo hedder dér, ud fra præcise nationale kriterier og nationale bestemmelser, men omvendt er det meget vigtigt, at man har et mødested dér for de forskellige nationale kulturer og retsbegreber og retsopfattelser.

Dér kan vi risikere, at det bliver et miljø, en kreds af personer, som over årene langsomt løsrives og bliver rodløse i forhold til deres hjemlande, og det ville være uheldigt. Men vi forstod også, mener jeg, da vi var dernede, at der gøres mange forsøg på, mange bestræbelser på, at det ikke vil ske.

En anden bekymring, man kunne have, var, at der vil være lande, der ikke går med til det her og ikke ratificerer.

Der er lande, hvis regeringer har udtrykt stor betænkelighed ved, at deres egne borgere får direkte adgang til en domstol, hvor man kan indklage landets egne myndigheder.

Jeg håber, at disse bekymringer i en række Europarådslande vil blive overstået og overvundet, sådan at denne konvention hurtigt kan komme til at virke for os alle sammen.

Vi vil meget gerne medvirke til, at dette lovforslag bliver vedtaget hurtigt i det danske Folketing.

Tom Behnke (FP):

Det kan forekomme svært, men jeg er faktisk nødt til at sige, at jeg er ganske enig i det indlæg, som hr. Bjørn Elmqvist holdt, umiddelbart før jeg nåede på talerstolen. Men når nu det er tilfældet, så skal det også nævnes.

Fremskridtspartiet var oprindelig imod, at vi implementerede Menneskerettighedskonventionen i den danske lovgivning, for det var vores frygt, at vi på den måde ville få flere forskellige love, hvor der faktisk stod det samme, og hvor det ville blive problematisk at finde ud af, hvad det var for en lov, man skulle holde sig til, når man skulle diskutere forskellige elementer. Det har vist sig, at den frygt var lidt overdreven, i hvert fald har der ikke til dato været problemer med det.

Jeg vil så også sige, at de ændringer, der er lagt op til i dag med både den 9., 10. og 11. tillægsprotokol, er der ingen problemer for Fremskridtspartiet ved at støtte. Vi tager dem med, så de bliver ratificerede. Der har faktisk ikke været noget, der har kunnet tale imod, at vi gør det.

Man kan sige, at det område, hvor enkeltpersoner nu fremover får adgang til direkte at indbringe en sag for domstolen, kunne blive et paradys for kvævulanter. Men som jeg har læst forslaget, og som jeg læser tillægsprotokollerne, bliver der samtidig lagt en række filtre ind, således at der er nogle kriterier, der skal være opfyldt. Det betyder jo så, at vi får sorteret i hvert fald de værste fra, og selv om det er enkeltpersoner, der kan indanke sagerne for domstolen her, vil det blive sager med et vist indhold og med en vis tyngde og af en vis principiel karakter.

Vi støtter forslaget.

Keld Albrechtsen (EL):

Enhedslisten kan støtte, at de nævnte tillægsprotokoller indarbejdes i dansk lovgivning.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Jeg er glad for, at der er noget internationalt samarbejde, som Enhedslisten kan støtte. I øvrigt vil jeg gerne takke alle ordførerne for en meget positiv modtagelse. Jeg håber meget, at det her bliver til gavn for alle borgere i alle medlemsstater.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg dette som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr.

B 17:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk nej til Europol og Schengenaftalen.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL).
(Fremsat 24/10 95).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Min bemærkning fra det foregående lovforslag om, at jeg var glad for, at Enhedslisten dog kunne støtte noget mellemfolkeligt samarbejde, har bl.a. relation til den sag, vi skal drøfte nu, for Enhedslisten gør jo gang på gang opmærksom på, hvor internationalt de tænker og er, men stiller alligevel gang på gang forslag i Folketinget om at rulle det europæiske samarbejde tilbage – også det europæiske samarbejde, der bygger på det rent mellemstatslige f.eks. det, som Schengensamarbejdet og Europol drejer sig om. Det kan man undre sig over, men sådan har vi altså kunnet bemærke det.

Hvad angår beslutningsforslag nr. B 17, vil jeg sige særlig om Europol:

Ser man på konventionen, der blev undertegnet i sommer, er der ikke tale om, at de enkelte lande skal afgive beføjelser til overnational myndighed. Det vil også fremover være sådan, at alle politimæssige beføjelser på dansk grund udføres af det danske politi under kontrol af de danske domstole. Med andre ord vil kompetencen til at efterforske straffesager i Danmark og til at træffe afgørelser om de enkelte efterforskningsskridt stadig ligge hos de danske myndigheder.

Europol skal altså ikke som sådan beskæftige sig med operative politiopgaver. Derimod har Europol til formål at styrke det eksisterende samarbejde om udveksling af oplysninger og erfaringer til gavn for de enkelte landes indsats imod international kriminalitet. En sådan udveksling af informationer imellem landenes myndigheder har man kendt i mange år bl.a. inden for rammerne af Interpol og Europarådet.

Imidlertid har erfaringerne vist os, at der er behov for en udbygning af dette samarbejde med henblik på, at f.eks. dansk politi ved efterforskning af international narkotikakriminalitet hurtigere og mere sikkert får kendskab til relevante oplysninger, som andre lande måtte ligge inde med. En hurtig og sikker informationsudveksling imellem landene er simpelt hen en nødvendig forudsætning, hvis vi skal have en chance i kampen mod den internationale kriminalitet. Jeg kan ikke forestille mig, at nogen, heller ikke Enhedslisten, kan være uenig i dette mål.

Når forslagsstillerne alligevel udtrykker betænkelighed ved Europol, sker det bl.a. med en henvisning til en bestemmelse i konventionen, der fastslår Europols status som juridisk person.

Det er ikke rigtigt, når Enhedslisten udlægger dette som en bestemmelse, der tillægger Europol særlige overnationale beføjelser. Der er alene tale om en helt almindelig regel, der også er kendt fra andre internationale organer. F.eks. findes der på samme måde bestemmelser i Det Nordiske Ministerråds Sekretariat, UNESCO, OECD m.v., regelsæt, der fastslår disse organisations status som juridisk person.

Tilsvarende er der ikke noget usædvanligt ved, at Europols ansatte skal udføre deres arbejde i overensstemmelse med Europols målsætning, samt at de skal overholde en almindelig tavshedspligt med hensyn til fortrolige oplysninger. Regler af denne karakter gælder jo også for andre lønmodtagere og har intet at gøre med suverænitetsafgivelse.

Herudover forstår jeg på forslagsstillerne, at det navnlig er de registre, der skal oprettes inden for Europol, som bekymrer. Jeg skal ikke gå i detaljer med spørgsmålet vedrørende disse registre. Med hensyn til enkeltheder om de enkelte bestemmelser vil jeg i stedet henvise til den besvarelse, jeg ved skrivelse af 11. juni 1995 sendte Europaudvalget. Heri er der netop redegjort nærmere for reglerne om opbygning og drift af Europols registre.

På baggrund af disse svar hæfter forslagsstillerne sig navnlig ved, at jeg ikke kan give nogen fuldstændig garanti mod misbrug af registrene. Til det vil jeg sige, at der er gjort, hvad der kan gøres for at sikre mod misbrug. Der lægges således op til en lang række af regler, der har til hensigt at forebygge misbrug.

I den forbindelse er det altafgørende for mig, at EU-landene og Europol skal overholde internationale konventioner om databeskyttelse, og at dette ifølge Europolkonventionen skal påses af et uafhængigt kontrolorgan bestående af repræsentanter for de nationale registerkontrolmyndigheder. Det vil for Danmarks vedkommende sige Registertilsynet, der som bekendt er uafhængigt af regeringen.

På denne baggrund er der efter min opfattelse intet, der kan begrunde, at Danmark skulle stå uden for Europolsamarbejdet om en styrket informationsudvikling i kampen mod bl.a. narkobagmænd og kyniske menneskesmuglere.

Hvad angår Schengensamarbejdet, må jeg også endnu en gang fremhæve, at der er tale om et helt traditionelt mellemstatsligt samarbejde. Dette er kommet til udtryk flere gange, bl.a. da vi i den forrige folketingssamling havde to forespørgselsdebatter om Schengen. Disse debatter var foranlediget af Enhedslisten og viste, at der var et meget stort flertal her i salen, som støtter, at Danmark sammen med de fire øvrige nordiske lande bliver deltagere i Schengensamarbejdet.

Regeringen har hele tiden lagt afgørende vægt på, at den nordiske pasunion kan bevares efter dansk optagelse i Schengensamarbejdet. Dette redegjorde jeg nærmere for i marts under forespørgselsdebatten. Da nævnte jeg bl.a., at de fem nordiske statsministre på mødet i februar var enige om, at den nordiske pasunion skal bevares inden for rammerne af et videre europæisk samarbejde om grænsekontrol, og at dette skal sikres ved alle de nordiske landes medvirken i Schengen.

Efterfølgende har Sverige og Finland på samme måde som Danmark ansøgt om optagelse i Schengen.

Desuden forhandles der nu med Schengenlandene om, hvorledes der kan indgås en eller anden form for associeringsaftale med Norge og Island. Så sent som i sidste uge havde jeg møde om sagen med mine nordiske kolleger og den belgiske Schengenformand, indenrigsminister Lanotte. Ved den lejlighed bekræftede man en fælles politisk vilje til så hurtigt som muligt – måske allerede i år – at finde en politisk løsning, der omfatter alle fem nordiske lande.

Regeringen har i øvrigt ved skrivelse af 20. november 1995 sendt kopi af den fælles pressemeddelelse fra mødet til orientering for Retsudvalgets og Europaudvalgets medlemmer.

Vi har tidligere behandlet forslag fra Enhedslisten om dansk nej til Europol og Schengen. Hver gang har et stort flertal afvist forslagene. Regeringen går ind for, at der skabes et grænsekontrollsamarbejde i Europa på samme måde, som vi har kendt det i Norden i de sidste 40 år. Samtidig hermed skal vi udbygge samarbejdet om bekæmpelse af international kriminalitet.

Europol- og Schengensamarbejdet bygger på mellemstatslige konventioner, der kan være med til at sikre et sådant samarbejde. Dette vil ske på en måde, der efter regeringens opfattelse fuldt ud tager hensyn til retssikkerheden.

Alt i alt er konklusionen, at regeringen ikke kan støtte beslutningsforslaget. Regeringen

agter derfor at fortsætte sit arbejde for en aktiv deltagelse i Europol- og Schengensamarbejdet.

I den forbindelse vil jeg naturligvis forelægge de to konventioner for Folketinget, når de på et senere tidspunkt skal ratificeres.

Dorte Bennedsen (S):

Jeg vil gerne give Enhedslisten den kompliment, at forhandlingerne med dem normalt foregår på en saglig og fornuftig måde. Men også de har øjensynlig deres blinde plet, og den hedder Schengen og Europol.

Det kan faktisk godt bekymre mig, at Enhedslisten på disse felter øjensynlig tager ved lære af et andet parti her i Folketinget. Uanset at deres forslag bliver afvist flere gange og bliver afvist med et meget stort flertal, så trækker de dem af stalden på ny.

Og så må jeg jo samtidig erkende, at Enhedslisten er i deres gode ret til at stille de samme forslag så tit, de lyster, selv om det også indimellem måske kan virke som en lidt unødigt trætte af Folketinget.

Men til gengæld må Enhedslisten acceptere, at de reaktioner, de får fra os andre, også bliver en form for gentagelse.

Vi må endnu en gang konstatere, at Enhedslisten ikke har forstået, at hverken Schengensamarbejdet eller Europol er et overstatsligt samarbejde, men derimod hviler på mellemstatslige konventioner.

Når man læser bemærkningerne til beslutningsforslaget, må man endnu en gang konstatere, at Enhedslisten vel nok ser spørgsmål ved højlys dag.

I modsætning til Enhedslisten er vi så realistiske, at vi erkender, at narkokriminalitet, økonomisk kriminalitet og anden form for international kriminalitet endnu ikke har forstået, at de ikke må overskride den dansk-tyske grænse. Der er faktisk typer af kriminalitet, som det enkelte land ikke kan bekæmpe alene, men som kræver en fælles indsats, hvis der skal gøres noget effektivt ved den, og det er i al sin enkelhed det, Europol handler om, og det synes vi er fornuftigt.

Hvad angår Schengensamarbejdet, som jo også er mellemstatsligt, synes vi også, at det er fornuftigt at have et samarbejde på dette felt, men vel at mærke under den klare forudsætning, at den nordiske pasunion kan bevares.

Derfor har vi også med stor tilfredshed konstateret, at der i de nordiske parlamenter – og det gælder alle de nordiske parlamenter – er

flertal for, at landene går ind i Schengensamarbejdet, og også konstateret, at de nordiske justitsministre, som justitsministeren vist nævnte det for et øjeblik siden, for nylig har bekræftet dette på et møde med den belgiske formand for Schengen.

Socialdemokratiet må derfor endnu en gang afvise forslaget.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg skal vente med at gå ind i indholdet til min ordførertale, men blot kommentere fru Dorte Bennedsens påstand om, at her skulle være tale om et eksempel på en praksis, som visse andre partier har med i det uendelige at genfremsætte gamle forslag.

Det er ikke en praksis, Enhedslisten har, og vi ville ikke have fremsat det her forslag på nuværende tidspunkt, hvis situationen havde været uændret i forhold til, da vi drøftede det i sidste folketingssamling. Men det er den ikke.

Når vi ser på Europol, er situationen den, at spørgsmålet om EU-Domstolen er kommet kraftigt ind i billedet, og at Storbritannien ikke vil acceptere det, der ligger, og det kunne give anledning til en fornyet diskussion i Danmark, hvor man også tog de problemer alvorligt, som man peger på fra britisk side. Det er simpelt hen en ny chance for at vurdere den danske position og komme ud af det, som man var lige ved at blive indfanget i.

Tilsvarende vedrørende Schengen. Schengen-aftalen er trådt i kraft og har vist sig at have stort set lutter dårlige virkninger for dem, der er med, og samtidig er vi nu klar over, at forhandlingerne med de nordiske lande ser ud til at føre til et meget dårligt resultat.

Derfor er der også på det punkt en ny situation, som berettiger til, at man i den danske offentlighed får en debat om de handlemuligheder, som situationen stadig væk har givet os. Det er ikke på grund af den danske regerings initiativer, for den har intet gjort for at bevare vore handlemuligheder, men andre har sikret, at vi stadig væk har handlemuligheder.

Situationen er sådan, at en offentlig debat både er nødvendig og fornuftig – for at diskutere, om vi virkelig skal fortsætte ind i det Schengenland. Skal vi virkelig fastholde vores tilslutning til Europolkonventionen? Der er kommet meget nyt til – og det nye er ikke godt – siden vi drøftede det her i Folketingssalen sidst, og derfor rejser Enhedslisten forslaget i dag.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg skylder hr. Keld Albrechtsen en undskyldning. Det er faktisk ikke det samme som sidst, for sidste gang sagde man nej til Europol overhovedet uden at kende indholdet. Nu må jeg erkende, at siden er der kommet noget indhold, som man nu siger nej til. Jeg ved ikke, om det gør det mere seriøst, når man tænker på udgangspunktet, at man bare sagde nej for en sikkerheds må skyld.

Jeg må sige om Schengensamarbejdet, at jeg forstår, at hr. Keld Albrechtsen mener, at det bliver et usandsynlig dårligt resultat, der kommer ud af det. Det synes jeg vi bør fortælle vores norske og islandske venner, som jo øjensynlig her for en uges tid siden endnu har lidt af den vildfarelse, at det kunne være godt for dem at komme ind. Jeg synes faktisk, hr. Keld Albrechtsen skylder den norske og den islandske statsminister at meddele dem, at det her er et dårligt resultat, og at det skulle de lade være med, og at det var helt forkert, at de indgik i drøftelserne i det møde.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er jo således – det ved fru Dorte Bennedsen sandsynligvis godt – at man i den norske regering undskylder sin forhandling om optagelse i Schengensamarbejdet med, at man ikke kan gøre andet i Norge, for danskerne og svenskerne vil jo med i Schengen. Alle undskylder sig med de andres tilslutning.

Hvis vi her i Danmark siger nej tak til Schengen, har vi også løst de norske problemer. Så vil den norske regering jo ikke længere stå i Stortinget og sige, at det er på grund af Danmark, at vi bliver nødt til at forhandle om Schengen. Så vil det samlede nordiske problem jo være løst. Fru Dorte Bennedsen deltager i en nordisk cirkelslutning, hvor regeringerne spiller sorteper om dette her, og jeg synes, at man kunne få en solidarisk nordisk holdning ud af det, ved at Danmark, som har påført Norge dette problem, tog sagen op til fornyet overvejelse.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Dér må jeg sige fra. Jeg deltager ikke i noget som helst sorteperspil, hvor jeg skal bringe sorteper videre. Jeg står ved, at jeg synes, det er klogt at indgå dette Schengensamarbejde under den forudsætning, at den nordiske pasunion kan bevares.

Jeg har også forstået – og det har jeg ikke direkte fra Norge, men fra en avisartikel fra i forgårs, tror jeg, det var – at der er et flertal i det norske Storting, som mener, at det er en god idé, at regeringen søger optagelse i Schengensamarbejdet.

Jeg har meget svært ved at se, at jeg af hensyn til, skal vi sige hr. Keld Albrechtsens partifæller i Norge, skulle gå ud og sige: Nej, Danmark skal ikke være med, for det ville være synd af hensyn til det mindretal i det norske Storting, som ikke vil med i Euro-pol. Der er et flertal i det norske Storting, der støtter regeringen i at søge optagelse, og for Danmarks vedkommende synes vi, det er en god idé.

Jeg har aldrig forstået, hvorfor det er så forfærdeligt og rædselsfuldt for hr. Keld Albrechtsen – der jo gerne vil være international, og som jo ligesom jeg er en stor tilhænger af den nordiske pasunion – at de samme gode erfaringer, som vi har med pasunionen i Norden, bliver udvidet til et større område, så længe det ikke træder vores pasunion for nær.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg er også bekendt med, at der har været stor-tingsdebatter i Norge for nylig, og dér sagde Arbejderpartiets ordfører, Haakon Blankenborg, at man var nødt til at se bort fra den mulighed, at den ydre grænse til Schengen gik mellem Tyskland og Danmark. Norge baserer så sin politik på, at Danmark har truffet en beslutning om at gå ind i Schengen. Det var det, jeg mente med, at vi har påført Norge et problem.

Hvis vi ikke havde sendt den ansøgning til Schengen, havde nordmændene og svenskerne jo ikke stået med det problem, at de nu skal til at forhandle grænsekontrol mellem Norge og Sverige i forbindelse med en løsning af problemerne ved Norges eventuelle associering til Schengenaf-talen. Det er et problem, som vi har påført nordmændene og uden nogen som helst grund, så vidt jeg kan se, for vi har jo ingen problemer med Schengenaf-talen.

Vi har kun det problem, at den danske regering af grunde, som det er umuligt at finde ud af, absolut vil have os ind i den Schengenaf-tale. Jeg ved ikke, om der skulle være nogen problemer for den danske befolkning ved at stå uden for Schengenaf-talen. Jeg kan ikke få øje på dem. Schengenaf-talen er jo trådt i kraft. Jeg har ikke hørt om, at vi har problemer i den anledning.

Men vi har altså det problem, at det nordiske samarbejde bliver alvorligt svækket, hvis vi ødelægger den nordiske pasunion, og at Norge står i en helt urimelig vanskelig situation, fordi de er blevet påtvunget dette efter min mening helt unødvendige problem. Det er noget nyt i situationen, og det er en medvirkende årsag til, at Enhedslisten har bedt om at få debatten i denne folketings-samling.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg kan se på formanden, at vi nok ikke skal blive ved med de korte bemærkninger, men jeg vil da gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at jeg forstår godt, at hr. Keld Albrechtsen ikke har noget problem. Danmark kan holdes uden for Schengen, og så kan vi have den nordiske pasunion. Det kan jeg glimrende forstå, for når man i øvrigt mener, at alt, hvad der ligger syd for Krusågrænsen, er noget, vi skal holde os fra, så har man ikke noget problem. Så er det ikke noget problem, at grænsekontrollen skal ligge dér.

Det er rigtigt, der er ikke noget p.t., men det er jo, fordi vi står i en overgangssituation, fordi vi har søgt om medlemskab. Hvis vi meddeler Schengensamarbejdet, at vi under ingen omstændigheder vil være med, så skal grænsekontrollen ligge dér.

Jeg gad jo godt bede hr. Keld Albrechtsen tage til den jyske grænse en sommerdag med mange turister. Jeg tror, der ville opstå et og andet problem. Og det har jeg ikke nogen lyst til. Jeg synes, det er en fortræffelig idé, at det, vi har været glade for i den nordiske pasunion, kommer til at dække et større område. Det er ingen til skade, det er alle til gavn undtagen Enhedslisten, der måske har den holdning, at resten af Europa rager os en fjer.

Ulla Tørnæs (V):

Jeg kan fuldt ud tilslutte mig fru Dorte Bennedsens indledende bemærkninger om Enhedslistens manglende forståelse for Folketingets arbejde. Dog skal jeg også takke Enhedslisten for, at de i år har valgt at koble de to debatter sammen. Sidste år havde vi dem jo hver for sig, først debatten om Schengensamarbejdet og siden hen om Europokonventionen. Så tak for det trods alt.

Men med dette her beslutningsforslag foreslår Enhedslisten altså, at Danmark ikke skal ratificere Europokonventionen, og at vi skal

trække vores ansøgning om observatørstatus i Schengensamarbejdet tilbage.

Lad mig slå det fast klart og tydeligt: Venstre kan under ingen omstændigheder støtte Enhedslistens forslag. Tværtimod.

Med hensyn til de faktuelle kendsgerninger om Schengensamarbejdet og Europol er jeg helt enig i ministerens gennemgang af de faktuelle forhold.

Venstre støtter derimod bestræbelserne på at få overført samarbejdsområderne vedrørende de retlige og de indre anliggender fra Maastricht-Traktatens søjle 3 til Traktatens søjle 1, altså fra mellemstatsligt samarbejde til et overstatsligt samarbejde om EU's fællesanliggender.

Det gælder regler for personers passage af medlemslandenes ydre grænser og udøvelse af kontrol heraf, altså det, som er kernen i Schengensamarbejdet. Men vi betragter Schengensamarbejdet som en midlertidig løsning, der forhåbentlig og formentlig inden for et overskueligt tidsrum vil vise sig at have været et nyttigt forstudium til udarbejdelsen af de nødvendige EU-konventioner.

Derfor skal Danmark naturligvis være med til at præge arbejdet i Schengen, herunder udarbejdelsen af eventuelt kommende EU-konventioner på området, og det gøres nu engang bedst ved at være aktiv deltager dér, hvor tingene foregår. Danmark skal med i Schengensamarbejdet, der går ud på at fjerne de indre grænser og etablere skarp kontrol ved de fælles ydre grænser, og så kan personalet ved grænseovergangene bruge kræfterne på at fange forbryderne i stedet for at rode efter spiritus og cigaretter i skikkelige menneskers bagage.

Der stjæles alene i Vesteuropa 2 millioner dyre biler hvert år. Narkohandelen i verden omsætter nu årligt 500 milliarder dollars, dvs. flere gange det danske nationalprodukt. Narko-gangsterne har gyldne dage. Er det dem, Enhedslisten vil hjælpe?

Danmark har 7.000 km kystlinje og en flad landegrænse og en enorm trafik ud og ind af landet. Hverken Dannevirke, grænsekontrollen eller for den sags skyld muren i Vridsløselille Statsfængsel kan beskytte os mod den voksende internationale kriminalitet.

Derfor er det nødvendigt, at politiindsatsen bliver lige så international som forbryderverdenen. Et politisamarbejde med henblik på forebyggelse og bekæmpelse af terrorisme, ulovlig narkotikahandel og andre former for internatio-

nal kriminalitet, herunder menneskesmugling og illegal indvandring m.m. – altså det, som netop Europol varetager – skal styrkes, og selvfølgelig skal Danmark være med.

Vi skal selvfølgelig drage fordel af det samarbejde, vi har opbygget i Europa. Det gælder også, når vi taler om bekæmpelse af international kriminalitet, og som justitsministeren sagde, er der ingen grund til at rulle et godt og fornuftigt internationalt samarbejde tilbage.

Lene Espersen (KF):

Jeg er desværre også bange for, at Det Konservative Folkeparti må skuffe Enhedslisten og hr. Keld Albrechtsen. Det Konservative Folkeparti har nemlig ikke skiftet mening, siden vi sidst drøftede Schengensamarbejdet, den 25. oktober 1994, og siden vi sidst diskuterede Europol, den 19. januar 1995.

Som vi ser det, fremsætter Enhedslisten her et beslutningsforslag, der har ét overordnet formål, og det er at holde Danmark uden for indflydelse og gøre så lidt som muligt, når det gælder om at bekæmpe international kriminalitet og terrorisme, og samtidig sikre, at rejsen mellem Danmark og de øvrige lande i EU bliver så besværlig og bureaukratisk som overhovedet muligt. Det kan vi naturligvis ikke støtte.

Realiteten er jo, at Enhedslisten her helt på forventelig vis lever op til partiets dommedagsimage, når det gælder om at vurdere det internationale samarbejde. Det er åbenbart ikke gået op for Enhedslistens forslagsstillere, at et gensidigt forpligtende samarbejde rent faktisk giver flere resultater, end hvis man sætter sig surmulende hen i et hjørne. Så på dette punkt adskiller Det Konservative Folkepartis holdning sig som på så mange andre punkter helt fundamentalt fra Enhedslistens. Vi konservative ser nemlig en kæmpefordel for Danmark, i det omfang vi går sammen med andre om at løse grænseoverskridende problemer.

Med hensyn til Europolkonventionen skal Danmark naturligvis ratificere denne. Der er sund fornuft i at samarbejde om bekæmpelse af international kriminalitet og international terrorisme.

Med hensyn til bemærkningernes beskrivelse af registre er det Det Konservative Folkepartis klare opfattelse, at man naturligvis skal skabe de arbejdsbetingelser, der er nødvendige for, at en effektiv efterforskning kan ske i disse sager.

Hr. Keld Albrechtsen nævner i bemærkningerne besøg hos andre EU-landes terrorister.

Hvis hr. Keld Albrechtsen vil besøge terrorister i andre EU-lande, er det jo hans anliggende, men efter min mening er det afgjort langt farligere for Danmark og ikke mindst hr. Keld Albrechtsen selv at optræde blandt terrorister end at optræde i et eller andet register under Europol.

Den anden del af Enhedslistens forslag går ud på, at Danmark skal opgive sin status som observatør ved Schengensamarbejdet. Det Konservative Folkeparti må ligeledes afvise den anden del af Enhedslistens forslag, idet vi faktisk gerne ser et grænse- og pasfrit Europa.

Det er for Det Konservative Folkeparti afgørende, at den fri bevægelighed bliver en realitet. Det var noget, den danske befolkning tog stilling til i 1986 med Fællesakten, og det er for os afgørende, at vi får en situation, hvor danske statsborgere kan rejse frit rundt i Europa, uden at de skal stoppes ved en hvilken som helst landegrænse inden for EU.

Naturligvis er der spørgsmålet om den nordiske pasunion, og det er meget vigtigt for Det Konservative Folkeparti at præcisere, at vi naturligvis er tilhængere af, at den nordiske pasunion bevares.

Hvordan kan vi så være sikre på, at vi oprettholder den nordiske pasunion? Her mener jeg, at vi allerede har fået et svar fra Justitsministeriet, der giver os en garanti for, at det kan lade sig gøre; så der er altså ikke noget problem her, heller ikke selv om hr. Keld Albrechtsen gang på gang forsøger at skabe et problem. Vi har fået et klart svar fra Justitsministeriet, og vi forventer ikke, at der er nogen problemer med at oprettholde den nordiske pasunion.

Vi må derfor afvise Enhedslistens forslag.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, det var umådelig interessant at få den oplysning, at Det Konservative Folkeparti er i besiddelse af en forklaring fra justitsministeren på, hvorledes man sikrer den nordiske pasunion i forbindelse med Schengenaftalen.

Det er ikke oplysninger, vi andre råder over, og ingen af de oplysninger, som vi kan få adgang til, bl.a. fra diskussionerne i andre lande, tyder på, at man er nær ved en løsning, der på nogen måde kan siges at sikre den nordiske pasunion. Så jeg vil da opfordre fru Lene Espersen til at komme herop og meddele Folketinget og offentligheden, hvad det er for oplysninger. Det Konservative Folkeparti er i besiddelse af, som har bibragt Det Konservative Folkeparti

den opfattelse, at den nordiske pasunion kan sikres.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Som flere ordførere allerede tidligere har været inde på, er det ikke første gang, vi diskuterer denne sag i Folketinget, og allerede ved tidligere lejligheder har vi jo diskuteret, om den nordiske pasunion kunne opretholdes, hvis det var sådan, at vi indgik som fuldt medlem i Schengensamarbejdet. I den forbindelse har vi allerede modtaget svar fra Justitsministeriet, bl.a. via Europaudvalget, der går på, at man ser ikke nogen problemer i, at det kan lade sig gøre.

Som det tidligere er blevet fremført af adskillige ordførere i dag, ser de øvrige nordiske lande heller ikke noget problem i at få associeret sig til en aftale, så den nordiske pasunion, som vi kender den i dag, kan blive ved med at fortsætte.

Anne Baastrup (SF):

Som det burde være bekendt, har SF sagt nej til medlemskab af Schengensamarbejdet og dansk tilslutning til Europolkonventionen. Det har vi sagt flere gange her i Folketingssalen, og vi har gentaget det ved flere møder i Europaudvalget.

Som det er fremgået af debatten, giver Schengensamarbejdet os problemer med den nordiske pasunion. Disse problemer vil formentlig på sigt blive løst ved, at Norge og Island vil blive tvunget ind i Schengensamarbejdet, og det er ikke en løsningsmodel, jeg synes det vil være smart at bruge.

Men Schengensamarbejdet giver også andre problemer. Det giver problemer med tysk politis rettigheder på dansk grund, og det giver problemer for grænsepolitiet muligheder for at arbejde helt stille og almindeligt, som det har gjort igennem mange år. De problemer er ikke løst, og SF vil derfor stadig væk afvise Schengensamarbejdet.

Europolkonventionen er ikke kommet på plads endnu, og i bemærkningerne til beslutningsforslaget er Europolkonventionens mangler og problemer i og for sig rimelig præcist beskrevet, så det vil jeg ikke bruge Tingets tid på. Jeg vil derfor nøjes med at henvise til dem og gentage SF's tidligere udmeldte afvisning af, at forfinede konstruktioner er svaret på fundamentale politimæssige arbejdsopgaver.

I SF ønsker vi naturligvis den internationale kriminalitet bekæmpet, men vi mener rent fak-

tisk helt alvorligt, at man skal tage udgangspunkt i et politimæssigt samarbejde, der holder sig på jorden, og ikke skabe kolosser på lerbødder, for der er nok ingen tvivl om – og det tror jeg også der er konsensus om her i salen – at selv ikke den varmeste tilhænger af Europol vil arbejde for, at vi får skabt en politistat midt i EU, og det er et problem, som vi må være opmærksom på.

Europol kan ende med at blive en institution, der har sit helt eget liv uden kontrol, en institution, der har mulighed for og ret til at indhente oplysninger af en sådan karakter, at hvis man er et tænkt offer for kriminalitet, kan man også risikere at blive registreret i Europol's baser.

Kort sagt: SF er stadig væk imod og støtter som følge heraf forslaget til folketingsbeslutning.

Tom Behnke (FP):

Justitsministeren tog smukt og velargumenterende afstand fra forslaget fra Enhedslisten, og jeg skal ikke stå her og forsøge at gøre ministeren kunsten efter, men blot sige, at jeg var helt enig i det indlæg, som ministeren holdt, og så kort ridse op, at det, der jo bliver tale om både med hensyn til Europol og Schengensamarbejde, er et mellemstatsligt samarbejde, der skal have til formål at bekæmpe international kriminalitet.

Vi ved også, at i hvert fald Norge sandsynligvis går med i Schengensamarbejdet. Norge forhandler allerede om det i dag, og det er jeg glad for, for også for Fremskridtspartiet er det vigtigt, at den nordiske pasunion fastholdes. Vi har i dag fået justitsministerens garanti for, at det vil den blive, og det er jo også kommet frem under de forrige taler, at et klart flertal her i Folketinget, som er imod Enhedslistens forslag, stiller som en betingelse, at den nordiske pasunion kan fastholdes.

Hermed må Fremskridtspartiet tage afstand fra Enhedslistens forslag.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Forhandlingerne om såvel færdiggørelsen af Europolkonventionen som Schengensamarbejdet skrider frem, og derfor ser vi i Dansk Folkeparti ikke noget som helst galt i, at Enhedslisten vælger at tage debatten frem igen her i Folketingssalen ligesom i efteråret 1994.

Vi er ikke enige med de ordførere, der synes, at det er en forkert ting at forsøge at rejse nogle så væsentlige debatter her i Folketingssalen. Vi

synes tværtimod, det fortjener ros. Der er jo ingen tvivl om, at EU har nogle meget specifikke mål, bl.a. at have et område med helt åbne grænser uden grænsekontrol og at have et egentligt politi- og retssamarbejde. Det er jo helt i tråd med Traktatens formål, nemlig en stadig snævrere union, at man også på disse felter hele tiden intensiverer og øger samarbejdet. Men det er klart, at Unionen ikke kan nå disse mål på én gang. Det ved man selvfølgelig godt, og derfor tager man én skive ad gangen.

Schengensamarbejdet har så til hensigt på en række af EU-medlemslandenes vegne at fjerne grænsekontrollen mellem disse lande. Der er ingen tvivl om, at Schengensamarbejdet er en forløber for helt at fjerne grænsekontrol i EU. Det tror jeg egentlig heller ikke at de, der er tilhængere af Schengensamarbejdet, er uenige i.

Når vi ser på Europolkonventionen, er der heller ingen tvivl om, at målet er et egentligt politi- og retssamarbejde inden for Unionens område, og at Europolkonventionen er en forløber for et sådant egentligt politi- og retssamarbejde. Det, man så gør med Europol, er, at man skaber de instrumenter, som er nødvendige for, at dette egentlige politi- og retssamarbejde inden for Unionen kan komme til at fungere.

Vi må blot acceptere, at vi har forskellige politiske holdninger til de mål. Vi mener i Dansk Folkeparti, at de mål på sigt er skadelige for Danmarks suverænitæt, og derfor er vi ikke enige i dem. Jeg synes egentlig, at Venstres ordfører sagde det meget klart, nemlig at meningen jo er, at også politi- og retssamarbejdet skal overgå fra at være et mellemstatsligt område til at være et overstatsligt område, og med det her danner man netop de instrumenter, som skal gøre det muligt, at man senere kan gøre politi- og retssamarbejdsområdet til et overstatsligt område.

Vi må acceptere, at der er disse forskellige politiske holdninger til sagen, og i Dansk Folkeparti støtter vi Enhedslistens forslag, for vi deler ikke de mål, som vi ser flertallet give udtryk for på disse to områder.

Selvfølgelig skal politiet samarbejde over grænser, og selvfølgelig skal vi samarbejde om at bekæmpe kriminalitet, men vi mener, at politimyndighederne i de konkrete situationer, hvor der er grænseoverskridende kriminalitet, skal forestå samarbejdet. Hvis der eksempelvis sker narkotikaindsmugling fra de baltiske lande, skal de danske politimyndigheder tage kontakt med kollegerne i de baltiske lande og prøve at løse

problemet med den indsmugling, der finder sted.

Vi mener ikke, at det skal være et EU-instrument, som på vegne af os tager initiativ til at bekæmpe den kriminalitet. Det gør vi bedre selv i samarbejde med de lande, hvor problemet opstår. Samtidig finder vi heller ikke, at der er noget som helst galt i, at der opretholdes en grænsekontrol. Vi ser ikke noget som helst odiøst i, at man har mulighed for at tjekke de folk, som kommer til Danmark fra de øvrige lande. Vi synes i bund og grund, at det kendetegner et selvstændigt, suverænt land, at det har den mulighed.

Af nævnte årsager støtter vi hverken Schengensamarbejdet eller Europol og kan derfor støtte Enhedslistens forslag.

Keld Albrechtsen (EL):

Må jeg allerførst sige tak til SF og Dansk Folkeparti for modtagelsen af forslaget.

Man kan undre sig lidt over den ordførertale, som Fremskridtspartiet holdt her i dag. Der er tilsyneladende tale om et ret dybt holdnings-skifte hos Fremskridtspartiet, og det er jo ærgerligt.

Flertallet – regeringen, Venstre og De Konservative – har afvist forslaget, men egentlig med to vidt forskellige begrundelser. Fra især Venstres side lægger man ikke skjul på – hr. Kristian Thulesen Dahl har allerede været inde på det – at man klart ser det her som forløberen for Unionens retlige og politimæssige opbygning, og at det hele til syvende og sidst havner i det, man kalder søjle 1, altså den direkte overnationale union.

Jeg er enig med Venstre i, at det er i den retning, tingene bevæger sig. Det er sigt punktet, og kansler Kohl gav i sin tid klart udtryk for den målsætning, at han stiledede mod et unionspoliti med det amerikanske FBI som forbillede. Så Venstre og Enhedslisten er altså enige, kan man sige, om, hvad det her faktisk handler om, men vi drager selvfølgelig nøjagtig den modsatte konklusion af sagen.

Men jeg hæftede mig ved, at regeringen har en anden argumentation. Regeringen klamrer sig til teorien om, at det her er mellemstatsligt, og samtidig benytter regeringspartierne enhver anledning til at påstå, at vi, der er imod Schengensamarbejdet og Europol, ikke er tilhængere af mellemstatsligt politisamarbejde. Fru Anne Bastrup og hr. Kristian Thulesen Dahl har allerede klart dementeret den opfattelse. De, der i

denne sal er modstandere af det her, er det, fordi det er forløberen for unionspolitiet, ikke fordi de er modstandere af mellemstatsligt samarbejde, heller ikke af løsning af problemer med f.eks. narkokriminalitet. Men vi er modstandere af, at der på længere sigt opbygges en overnational politimyndighed, og vi er modstandere af, at der nu – og det ligger allerede i Europokonventionen, som den foreligger – opbygges en politisk efterretningsstjeneste med det erklærede mål at beskæftige sig med terrorisme, men ud fra et terrorismebegreb, som ikke kan klarlægges, som vi ikke nøjagtigt kan få at vide hvad indebærer, og som altså bliver en politisk efterretningsstjeneste. Når vi sammenholder det med Schengenaftalen, er vi på vej ind i det, man mest præcist kunne betegne som overvågningssamfundet.

Det hævdes ofte fra regeringspartiernes side og også af de øvrige nordiske regeringer, at der i virkeligheden ikke er nogen forskel mellem Schengensamarbejdet og den nordiske pasunion. Der er i virkeligheden bare tale om, at Schengensamarbejdet er en slags udvidelse af principperne i den nordiske pasunion. Intet kunne være mere forkert.

Den nordiske pasunion bygger på en retstatsopfattelse, hvor individets retssikkerhed står i centrum. Schengensamarbejdet bygger på en helt anden statsopfattelse, hvor det er hensynet til statens såkaldte sikkerhed – med hensyn til overvågning og kriminalitetsbekæmpelse osv. – som går forud for individets retsbeskyttelse. Det er for mig utrolig væsentligt at klargøre og synliggøre denne fundamentale forskel i synet på forholdet mellem stat og individ, hvor den nordiske opfattelse altid har været den, at det var individets retsbeskyttelse, individets frihed, som var formålet med det hele, og at i det omfang man havde et politisamarbejde, var det først og fremmest for at sikre dette grundlag.

Det giver sig også udslag, når man så ser på de konkrete bestemmelser i Schengensamarbejdet. Der har man f.eks. det, som fru Anne Bastrup var inde på: »hot pursuit«, som det kaldes, altså forfølgelse over grænserne, hvor tysk politi en dag får adgang til at lave politiarbejde i Danmark. Men endnu værre er det måske, at Schengenkonventionen også indeholder bestemmelser om det, man kalder diskret overvågning. Det, vi altså vil komme til opleve, hvis vi kommer ind i Schengen, er, at vi går fra en situation med grænsekontrol til en situation, hvor kontrollen flyttes ind i landet. Kontrollen

kommer f.eks. til at ske ved hjælp af sådanne ting, som man kalder diskret overvågning, ved hjælp af kolossale edb-registre og ved hjælp af en udvidelse af politimetoderne. Retsstaten, som vi har kendt den, og som det nordiske samarbejde efter min opfattelse har hvilet på, erstattes af overvågningsstaten.

Det er det, der efter min opfattelse er det fundamentale problem ved Schengensamarbejdet og årsagen til, at intet kan være mere forkert end at påstå, at der skulle være overensstemmelse mellem den nordiske pasunion og Schengensamarbejdet. De er som ild og vand i forhold til hinanden; de er udtryk for to forskellige syn på individ og retsopfattelse, og det er for at få disse ting frem i lyset, at vi har rejst denne debat.

Vedrørende Europol vil jeg godt stille ministeren et par spørgsmål.

Briterne vil ikke acceptere det grundlag, som man forhandlede sig frem til her i foråret, for briterne har det synspunkt, at de ikke vil have Domstolen til at afgøre tvister, især ikke dem, der kaldes præjudicielle spørgsmål, altså hvor Domstolen er med til at fortolke Traktaten – det er jo EF-Domstolens praksis – og dermed altså faktisk være med til politisk at videreudbygge systemet.

Der findes en bestemmelse i konventionen om brug af Domstolen, og så findes der en erklæring, der foreligger i tilslutning til konventionen, hvor der står, at følgende medlemsstater er enige om, at de i så fald systematisk vil indbringe den pågældende tvist for De Europæiske Fællesskabers Domstol. Altså de lande, der skriver sig på den liste, er enige om, at sagerne går til Domstolen. Det vil sige, at Danmark forpligter sig til at acceptere, at hvis der opstår tvister, skal de afgøres af Domstolen. Dermed er det overnationale element eller det, man kalder søjle 1, altså selve EU-systemet, bragt ind i Europolkonventionen og på en sådan måde, at Domstolen får en afgørende rolle i fortolkningen af dette system. Så ved vi jo godt, hvordan det går, nemlig sådan, at det tolkes i unionsmæssig retning. Sådan er Domstolens holdning til sine opgaver som domstol jo.

Vi har konstateret, at Danmark er indstillet på at sige ja til denne inddragelse af Domstolen, og dermed smuldrer altså grænserne mellem det mellemstatslige og det overstatslige, og derfor må jeg med beklagelse sige til fru Dorte Bennedsen, at dette ikke længere er et mellemstatsligt samarbejde; det er et overstatsligt samarbejde, der er ved at opstå.

Det ses også i vedtægten for det styrelsesråd, der skal være i Europol, hvor der er flertalsafgørelser bl.a. om oprettelse af registre, og flertalsafgørelser er ikke den form, man har i det mellemstatslige, men det er lige netop den form, man har i det overstatslige.

Enhedslisten bliver bebrejdet, at vi ikke vil være med til politisamarbejde. Det er forkert, og jeg vil godt spørge ministeren: Når der nu er et samarbejde om narko, hvorfor kan man så ikke bruge dét? Hvorfor skal man egentlig have denne Europolkonvention? Er der andre grunde, end at f.eks. Spanien gerne vil have denne politiske efterretningsstjeneste? Hvorfor kan det ikke lade sig gøre at etablere et fornuftigt politimæssigt samarbejde om bekæmpelse af handel med radioaktivt materiale, narkotika osv. og så holde det politiske og det efterretningsmæssige ude og undgå at opbygge disse kæmperegistre?

Når vi ser på Schengenaf-talen, var fru Dorte Bennedsen inde på, at der måske engang kunne opstå problemer ved den dansk-tyske grænse. Det påstod man også, før Schengenaf-talen trådte i kraft, men disse problemer er udeblevet. Jeg har en mistanke om, at der her alene er tale om et påskud, som man bruger for at få danskerne til at tro, at det er nødvendigt, at vi tilslutter os denne Schengenaf-tale. Men hvad er det for problemer? Har der været nogen problemer? Er der nogen som helst anledning til, at vi skulle godkende denne Schengenaf-tale? Er der noget som helst praktisk problem, som gør, at vi ikke lige så godt kunne lægge den på hylden?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Fremskridtspartiet har ikke skiftet holdning så drastisk, som hr. Keld Albrechtsen sagde. Rent faktisk har Fremskridtspartiet været positivt lige siden de første forhandlinger, vi var med tilovre i Justitsministeriet tilbage i 1993.

Fremskridtspartiet er fortsat imod Unionen. Fremskridtspartiet er fortsat imod, at Europol- og Schengensamarbejdet bliver en del af Unionen, men vi er tilhængere af det indre marked. Vi er tilhængere af samarbejde mellem selvstændige, suveræne stater, og det falder fint i tråd med den opbygning, man har lavet af Europol- og Schengensamarbejdet.

Derfor er vi ikke enige med Enhedslisten.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg startede mit ordførerindlæg i første omgang med at sige, – nå, nu har hr. Keld Albrechtsen tid til at høre efter – at jeg gerne ville give Enhedslisten den kompliment, at forhandlinger med den normalt foregår på en saglig og fornuftig måde, og i dét lægger jeg også, at man bruger sund fornuft og almindelig logik. Den synes jeg til gengæld at hr. Keld Albrechtsen slap nu, for jeg forstår, at det slet ikke vil give nogen problemer ved den dansk-tyske grænse, hvis Danmark holder sig ude af Schengen og kun er i den nordiske pasunion.

Så må jeg citere fra bemærkningerne, som hr. Keld Albrechtsen har skrevet til dette beslutningsforslag:

»Hvis Schengenlandene skal gennemføre åbne grænser indadtil, vil det automatisk medføre skrappe grænsekontrol i forhold til alle lande, som ikke er med i Schengen.«

I det ligger der, at hvis Danmark holder sig uden for Schengen, bliver kontrollen skærpet. For øjeblikket er den ikke særlig stærk, for vi har forsøgt at fastholde denne status, men med hr. Keld Albrechtsens egne ord opstår problemerne ved den dansk-tyske grænse, hvis vi holdes udenfor, og hvis han ikke vil stå ved det, er der ingen mening i hans bemærkninger til beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu skal jeg sige til fru Dorte Bennedsen, at den bemærkning først og fremmest er møntet på forholdet mellem Norge og Sverige, og jeg vil medgive fru Dorte Bennedsen, at det nok burde have været præciseret, for problemet er jo, at de forhandlinger, som er i gang om det, man kunne kalde det norske problem, forventes – og jeg vil spørge ministeren, om det er rigtigt – at føre til en konklusion på et møde i Oostende den 20. december mellem de nordiske lande og den belgiske formand for Schengensamarbejdet. Som jeg har fået oplyst fra Norge, foreligger der det problem for nordmændene, at for at de kan få en aftale med Schengen, skal de altså dels købe alt, hvad der ligger, ubesat, dels kan der derudover blive tale om, at der indføres en stikprøvekontrol, altså en skærpet grænsekontrol mellem Sverige og Norge, som en del af denne aftale. Det har Haakon Blankenborg, der er ordfører for Arbejderpartiet i Norge, oplyst i Stortinget.

Der er altså alvorlige problemer i de forhandlinger, og der er ikke tale om, at Norge får en nem vej ind i det her. Det er problemer, vi har påført nordmændene, og det er det, der menes, eller den situation, der henvises til. Derimod er der ikke som tidligere påstået af tilhængerne af Schengensystemet opstået de forventede problemer ved den dansk-tyske grænse, og der er vel ingen i dag, der kan hævde, at der er udsigt til sådanne problemer. Jeg ved ikke, om ministeren har kendskab til sådanne problemer, for så må vi jo have dem på bordet, men tyskerne har naturligvis reageret fornuftigt, for hvorfor skulle de ønske at skabe problemer i forhold til Danmark? Det har Tyskland ingen grund til, for det har jo fungeret.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Nu synes jeg, det begynder at blive indviklet, for når man citerer de bemærkninger, Enhedslisten selv har skrevet i dette forslag, hvor det altså hedder, at det automatisk vil medføre skrappe grænsedragninger i forhold til alle lande, som ikke er med i Schengen, så får man at vide, at det faktisk ikke er sandt; det er kun i forhold til grænsen mellem Sverige og Norge. Men jeg synes, at så skulle man have skrevet dét.

Jeg har også svært ved at forstå hr. Keld Albrechtsens tankegang. Han mener, at Danmark skal holde sig uden for og være i den nordiske pasunion; det vil slet ikke give nogle grænsekontrolproblemer i relation til Tyskland.

Jamen så har vi altså islændingene og nordmændene i Danmark. Forestiller hr. Keld Albrechtsen sig, at de helt uden videre også skulle kunne komme ind i Tyskland? De er ikke medlem af Schengen. De er ikke medlem af EU. Forestiller hr. Keld Albrechtsen sig helt realistisk, at det ikke vil føre til skrappe foranstaltninger ved den dansk-tyske grænse?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Til fru Dorte Bennedsen: Nej, jeg forestiller mig, at vi tager det stille og roligt her i Danmark, og at vi sætter os ned og analyserer, hvad skadevirkningerne vil være for den nordiske pasunion.

Hvad er det egentlig, som skulle kunne begrunde dette hastværk? Vi skal lade være med at forpligte os til noget, der kan få ødelæggende konsekvenser for det nordiske samarbej-

de. Vi skal stille og roligt drøfte med tyskerne, som tilsyneladende ikke har problemer med at få det til at fungere, således at vi ikke behøver at gå ind i Schengen, og således at vi fuldt og helt kan bevare den nordiske pasunion. Det er Danmark, der sidder med nøglen til fuldt og helt at bevare den nordiske pasunion.

Jeg opfordrer bare til for nu at citere fru Dorte Bennedsen, at vi lader fornuften komme ind i denne debat og ikke lader os styre af partiet Venstres ønske om at slutte op i kølvandet på kansler Kohl, som gerne vil have et forbunds-politi. Det er jo de to linjer og muligheder, der grundlæggende er i denne her sag.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

De to forslag, vi behandler i dag, drejer sig om to ting. Det ene: at give lettelser for almindelige menneskers rejsemuligheder i Europa. Det andet: at give besværligheder for forbrydere i Europa. Det er kort sagt det, det drejer sig om, og jeg synes, at Danmark skal gå ind for det.

Jeg kan sige fra det møde, vi havde d. 15. november 1995 i Helsingfors, at Norge var meget ivrig efter at komme med, det norske Storting har drøftet det, og jeg tror, at der var trefjerdedele flertal for, at Norge skulle med.

Når der ikke er problemer ved den danske-tyske grænse i øjeblikket, skyldes det, at der er en forståelse imellem Danmark og Tyskland på baggrund af et møde, jeg havde med indenrigsminister Kanther i Bonn om, at der ikke skulle foretages foranstaltninger, så længe vi forhandlede om de her ting, og så længe Tyskland ikke følte, der var aktuelle problemer med hensyn til menneskesmugling ved vores grænse. Det har de andre steder. Men lige så snart der opstod problemer, så ville han øjeblikkelig indføre dem, uanset om vi er i en forhandlingssituation, og så ville vi få andre forhold ved grænsen.

Jeg kan altså sige, at Norge meget ønsker at deltage i dette arbejde. Det er sådan, at Norge har sagt, at de er enige i alle de regler, der er aftalt, og de er parat til at acceptere dem.

Jeg kunne forstå på fru Anne Baastrup, at hun ikke brød sig om store kolosser, men gerne så politimæssigt samarbejde her i verden. Men jeg kunne så også forstå, at det bare ikke måtte være i grænseområdet, man skulle have sådan et samarbejde. Det skulle være alle mulige andre steder.

Et andet argument har været, at det her skulle blive til et overstatsligt politi. Mit indtryk er, at det problem ikke vil blive aktuelt for nogen lan-

de. Det er forbudt i henhold til Maastricht-Traktaten at gøre det til et overstatsligt samarbejde, det er forbudt at flytte politisamarbejdet, så det bliver et overstatsligt samarbejde. Det skal være et mellemstatsligt samarbejde. Der er ingen lande, der har udtrykt ønske om andet. Men alle lande udtrykker ønske om et stærkt politisamarbejde til bekæmpelse af narko, menneskesmugling, biltyveri og andet. Det er det, det drejer sig om, og det er det, hr. Keld Albrechtsen er imod.

Det er rigtigt, at Storbritannien er imod at bruge EF-Domstolen, hvis der er en tvist imellem to lande. Det har vi ikke noget imod. Det er også forudset i den folkeafstemning, vi holdt i Danmark, at man kunne bruge domstolen, ellers skal vi bruge domstolen i Haag eller en anden international domstol, men hvorfor ikke EF-domstolen?

Det har vi ingen problemer med. Vi tror i øvrigt ikke, at der bliver ret mange tvister, så vi tror heller ikke, at det er et særlig stort problem.

Hvorfor ikke udvide EDU, spørger hr. Keld Albrechtsen. Det er netop det, vi gør, når vi laver det til Europol, for så lægger vi det i fastere rammer, som kan omhandle flere ting end det, man gør i EDU i dag, altså Det Europæiske Drug Unit-samarbejde.

Regeringen kan ikke anbefale forslaget.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ministeren hævdede, at nordmændene ligefrem var ivrige efter at komme ind i Schengen. I Stortinget har Haakon Blankenborg sagt, at han gerne ville understrege, at hvis det var sådan, at grænselandene, altså Danmark og Sverige, holdt sig uden for Schengen, så bør Norge naturligvis ikke prøve at blive koblet til. Det er altså ikke Norge, der gerne vil ind, men hvis Danmark og Sverige trækker den vej, så føler nordmændene, at de bliver tvunget til at gå ind i den forhandling. Man kan altså ikke sige, at det er et udtryk for, at nordmændene er ivrige efter at komme ind.

Med hensyn til forholdet mellem Danmark og Tyskland så ligger der altså ingen konkrete problemer – sådan måtte jeg forstå svaret – men der ligger naturligvis fra tysk side den banalitet, at hvis der bliver nogle problemer, så griber man ind ligesom Frankrig, der inden for Schengenlandene har indført grænsekontrol – i øvrigt formentlig på trods af bestemmelserne, men man har i hvert fald gjort det – og man forbeholder

sig fra fransk side naturligvis retten til at indføre grænsekontrol, hvis man mener, der er problemer i Frankrig, som begrundet grænsekontrol.

Sådan et forbehold har Tyskland selvfølgelig også, og det har ikke noget med Schengen at gøre. Den franske sag har jo tydeligt vist, at det ikke har noget med den at gøre, for det har Frankrig gjort, selv om de er gået ind i Schengenaftalen.

Så jeg mener, at den danske regering opbygger en myte om et problem i forhold til Tyskland, en myte, der skal gå ud på at fjerne diskussionen fra Schengenaftalens realiteter, nemlig problemet om overvågningssamfundet, og i stedet for bilder danskerne ind, at hvis vi tager det stille og roligt og overvejer det her fornuftigt, så får vi problemer i forhold til Tyskland, og det er jo ikke rigtigt.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg må sige, at jeg synes, det er trist, at såvel det store flertal i Folketinget som regeringen forsøger at feje det, som det virkelig drejer sig om, ind under gulvtæppet.

Hvis man ville forholde sig til de mål, som ligger, og de tanker, der er i EU-regi om, hvad det er for et retligt samarbejde, vi skal have på et tidspunkt, hvad det er for en form for fjernelse af grænsekontrollen, vi skal have på et tidspunkt osv., og altså forholdt sig til det og sagde, at det ønsker man, så er det jo en ærlig sag.

Så er vi godt nok politisk uenige om målene, men man kan forholde sig til det og sige ja eller nej. Det her med at forsøge at få nogle instrumenter bragt på plads, som senere vil blive brugt som argumenter, for når nu instrumenterne er der, så kan vi jo lige så godt have det her meget, meget effektive overstatslige samarbejde.

Forsøget på helt at fjerne den debat og få dansk tilslutning og accept ud fra, at det jo er rent mellemstatsligt og også vil være det fremover, er falsk tale. Jeg tror egentlig, det kom lidt til udtryk, da ministeren sagde, at det jo fremgik af Maastricht-Traktaten, at det er forbudt at have et overstatsligt samarbejde. Næh, det fremgår af Maastricht-Traktaten, at der skal være enighed om det blandt medlemslandene, hvis man skal lade det retlige samarbejde overgå fra at være et mellemstatsligt til at være et overstatsligt område.

Det, vi sagde fra dansk side i forbindelse med Edinburgh-Afgørelsen, var jo, at vi ikke ønskede at medvirke til, at det blev et overstatsligt

samarbejdsområde, men vi ville ikke forhindre de andre lande i at gå videre.

Jeg synes da, at man skal forholde sig til, at vi nu er med til at lave de instrumenter, som kan bruges til det overstatslige retlige samarbejde. Det kan gøres med Edinburgh-Afgørelsen i hånden uden om Danmark, hvis de øvrige lande på et tidspunkt finder ud af, at de ønsker at lave det i EU-regi. Vi har lagt stenene til det, som senere kan bruges til det, som regeringen påstår, at man er modstander af, og det synes vi ikke er en god idé.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Til det sidste er jeg nødt til at sige, at hr. Thulesen Dahl ikke har læst Maastricht-Traktaten. Der står udtrykkelig, at punkterne K.7-9 ikke kan overføres, heller ikke ved enstemmig beslutning. Det er punkterne K.1-6, der kan overføres, men ikke de punkter, der omhandler det, vi taler om her. De er udtrykkelig undtaget. De kan end ikke overføres ved enstemmighed. De kan kun ændres, hvis Traktaten ændres.

Til hr. Albrechtsen vil jeg sige, at jeg også synes, det ville være unaturligt for Norge at melde sig ind i Schengen, hvis Danmark og Sverige ikke var med, så det synes jeg der er meget god logik i.

Tyskland siger: Vi prøver at finde en fornuftig overgangsløsning med Danmark – der er i øvrigt sket lidt ændringer, men ikke noget af betydning – så længe vi forhandler om det her. Men hvis vi ikke forhandler om det, så indfører vi de grænsekontroller, der i øvrigt skal være i Schengensamarbejdet. Jeg har bedt hr. Kanther, om man ikke kunne vente med det, fordi vi nu forhandlede om det, og det har de været flinke at indvilge i.

Det, Frankrig har gjort, er i henhold til Schengenreglerne. Frankrig kan gøre, som de har gjort i henhold til Schengenreglerne. Det er forudset i Traktaten, og det giver ingen problemer i den anledning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Ivar Hansen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af Folketinget Kirsten Jacobsen (FP), Kim Behnke (FP), Tom Behnke (FP) og Jan Køpke Christensen (FP) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til statsministeren og indenrigsministeren:

»Hvilke oplysninger kan regeringen give Folketinget vedrørende hjemsendelsen af de herboende flygtninge fra det tidligere Jugoslavien?« (Forespørgsel nr. F 23).

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Arbejdsmarkedsudvalget (21/11 95):

Udtræder: Søren Søndergaard (EL)

Ny stedf.: Frank Aaen (EL)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 23. november 1995, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 16.42
